

Lodě

(1) Objevovat, obchodovat, rybařit, pobavit se i bojovat – *****, proč lidé opouštějí souš a vydávají se na vodu, je mnoho. Po tisíce let lidé vymýšlejí nové a nové prostředky, jak vodní plochu překonat bezpečněji a rychleji.

(2) Nejstarším prostředkem přepravy po vodě jsou vory. Ty na rozdíl od člunů nejsou plavidly jen kvůli své konstrukci, ale zejména proto, že se vyrábějí z materiálu, který plave, tedy například ze dřeva. V Kanadě nebo Rusku byly vory zhotovovány svazováním kmenů, jejich obvyklým cílem bylo přepravit dříví po řekách.

(3) **Vor také využil ke svému bádání známý norský cestovatel.** Thor Heyerdahl chtěl dokázat, že plavba z Jižní Ameriky do Polynésie je možná i bez moderního vybavení. Na voru urazil něco málo přes 6 800 kilometrů (3 700 námořních mil).

(4) Často využívaným plavidlem je také člun. **Okolnosti vzniku člunu vyvolávají množství otázek.** Na počátku možná bylo pozorování duté ulity vznášející se na vodě. To ale není příliš podstatné. **Řada odborníků označuje člun za vynález stejně významný jako kolo.** Dřevěný člun je předchůdcem plachetnic. Kromě dřeva se však k výrobě člunů používala také kůže z různých zvířat.

(5) V Indii se ke zhotovení člunů používá buvolí kůže, v Tibetu zase kůže z jaků. Indiáni překračovali řeky v tzv. býčích člunech zhotovených z bizoní kůže, tulení kůží se potahovaly kajaky v arktických oblastech. Poslední dobou se ale počet tuleňů výrazně snížil.

1) Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá informacím obsaženým v textu:

A) Vory se vyrábějí pouze ze dřeva.	ANO	NE
B) Dřevěný člun je mladší než plachetnice.	ANO	NE
C) Indiáni používali čluny zhotovené z kůže dvou různých zvířat.	ANO	NE
D) Jedna námořní míle označuje delší vzdálenost než jeden kilometr.	ANO	NE

2) Vypište ze všech vět zvýrazněných ve výchozím textu základní skladební dvojice.

3) Které z následujících slov nejspíše patří na vynechané místo (***) ve výchozím textu?**

- A) cest B) metod C) důvodů D) způsobů

4) Která z následujících možností bezprostředně navazuje na výchozí text?

- A) Jejich kajaky se proto odedávna vyrábějí z vodotěsného plátna.
B) Jejich kajaky se proto stále častěji vyrábějí z vodotěsného plátna.
C) Jejich kůže je proto odedávna nahrazována vodotěsným plátnem.
D) Jejich kůže je proto stále častěji nahrazována vodotěsným plátnem.

5) Která ze slov z textu mají stejnou předponu?

A) opouštějí, otázek, odborníků	B) pobavit, podstatné, potahovaly
C) objevovat, obchodovat, obvyklým	D) překonat, předchůdcem, překračovali

6) Vypište z druhého odstavce výchozího textu všechna podstatná jména, která jsou v 7. pádu.